

VALTIONEUVOSTON ASETUS HIILEN ENERGIÄKÄYTTÖÄ KORVAAVIEN HANKKEIDEN INVESTOINTITUEN MYÖNTÄMISEN YLEISISTÄ EHDOSTA VUOSINA 2020–2025**YLEISPERUSTELUT****1.1 Nykytila**

Kivihiilen energiakäyttö Suomessa on ollut pääasiassa laskevalla uralla viime vuosina. Suurimmillaan kivihiilen käyttö sähkön ja lämmön tuotannossa on 2000-luvulla ollut vuonna 2003, jolloin kivihiiltä käytettiin noin 54 terawattituntia. Vuonna 2018 kivihiilen kulutus energian tuotannossa oli noin 22 terawattituntia. Kivihiiltä on Suomessa käytetty sekä sähkön ja lämmön yhteistuotannossa, erillislämmöntuotannossa että erillisessä lauhdesähkön tuotannossa. Näistä lauhdesähkön tuotanto on heikon kannattavuuden vuoksi Suomessa lähes kokonaan loppunut. Kivihiiltä käytetään edelleen erityisesti kaukolämpöä ja sen yhteydessä sähköä tuottavissa yhteistuotannon laitoksissa.

Merkittäviä kivihiilen sähkön ja lämmön yhteistuotannon käyttökohteita oli Suomessa vuonna 2016 yhteensä kahdeksalla paikkakunnalla: Helsingissä, Turun seudulla, Espoossa, Vantaalla, Lahdessa, Pietarsaareissa ja Vaasassa sekä Lohjan Kirkniemessä (paperitehdas). Näiden käyttökohteiden ja Meri-Porin lauhdevoimalaitoksen kivihiilen kulutus vastasi noin 90 prosenttia kivihiilen kokonaiskulutuksesta vuonna 2016. Sitten Lahdessa on luovuttu kivihiilen energiakäytöstä.

Vuoden 2016 energia- ja ilmastostrategiassa linjattiin, että Suomi luopuu kivihiilen energiakäytöstä vuoteen 2030 mennessä. Hiilen käyttäminen sähkön tai lämmön tuotannon polttoaineena kiellettiin 1 päivästä toukokuuta 2029 alkaen lailla hiilen energiakäytön kieltämisestä (416/2019, jäljempänä myös *hiilen energiakäytön kieltolaki*). Laki astui voimaan 1.4.2019. Useimmissa nykyisissä käyttökohteissa kivihiili oli korvautumassa muilla energialähteillä vuoteen 2030 mennessä, muun muassa kaupunkien ja yhtiöiden omista päästötavoitteista sekä verotuksen ja päästökaupan ohjausvaikutuksesta johtuen. Valtaosa korvaussuunnitelmista perustuu investointeihin biomassaa hyödyntäviin erillislämmöntuotantolaitoksiin, sillä sähkön alhainen markkinahinta ei kannusta investoimaan yhdistetyn sähkön ja lämmön tuotantolaitoksiin. Lisäksi kivihiiltä suunnitellaan korvattavan osin muun muassa hukkalämpöjä ja lämpöpumppuja hyödyntäen.

Hiilen energiakäytön kieltolakia koskevan hallituksen esityksen perusteluissa (HE 200/2018 vp) on todettu, että kivihiilen energiakäytön kieltö vuonna 2025 aiheuttaisi haasteita monella paikkakunnalla, sillä kivihiili on suunniteltu korvattavan pääasiassa vasta vuoden 2025 jälkeen. Erityisesti Helsingissä ja mahdollisesti myös Espoossa korvausinvestointien toteuttaminen on vaikeaa tai jopa mahdotonta kyseisessä aikataulussa. Lisäksi lämpötehon riittävyttä ei välttämättä olisi voitu taata, jos kieltö olisi asetettu jo vuodelle 2025.

Ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi kasviuonepäästöjä on kuitenkin tarpeen vähentää nopeasti. Kivihiilen energiakäytöstä luopuminen nopeutetussa aikataulussa ja samalla kivihiilen korvaaminen

uusiutuvilla energialähteillä vähentäisi lämmityksen paikallisia kasvihuonekaasupäästöjä merkittävästi. Siten hiilen energiakäytön kieltolakia koskevassa hallituksen esityksessä (HE 200/2018 vp) oli ennakoitu tarvetta valtiontuella, jolla voitaisiin edistää vapaaehtoista, nopeutettua kivihiilestä luopumista.

Vuonna 2025 Suomessa olisi arvion mukaan markkinaehtoisesti jäljellä kuusi hiiltä pääpolttoaineena käyttävää energian tuotantolaitosta. Hiilen energiakäyttöä olisi mahdollista korvata biomassan käytön lisäyksen ohella myös uusilla energiaratkaisuilla, kuten aurinkoenergian, lämpöpumppujen, hukkalämmön, geotermisen energian ja modulaaristen ydinvoimaloiden käyttöönotolla. Näihin ratkaisuihin liittyy paljon innovaatiopotentiaalia, mutta niiden toteutumista etenkin laajassa mittakaavassa ei arvioida todennäköiseksi hiilen energiakäytön kiellon voimaantulon ajankohtaan mennessä. Tästä syystä oletuksena on hiilen energiakäytön korvautuminen ensi sijassa biomassaan pohjautuvilla ratkaisuilla.

1.2 Tavoitteet

Tukiohjelma liittyy hallitusohjelman jaksoon *Hiilineutraali ja luonnon monimuotoisuuden turvaava Suomi*. Sen tavoitteena on edistää vapaaehtoista, nopeutettua kivihiilestä luopumista siten, että mahdollisimman moni kivihiiltä käyttävä tuotantolaitos korvattaisiin 2025 lämmityskauden loppuun mennessä. Tarkoituksena on ollut, että kannustepaketti jakaantuisi puoliksi sähkön ja lämmön yhteistuotantoon liittyvien investointien edistämiseen sekä puoliksi muuhun kuin polttoon perustuvaa teknologiaa hyödyntävien investointien edistämiseen (esimerkiksi lämpövarastot, geoterminen energia ja suuret lämpöpumput).

Samalla tavoitteena on edistää etenkin uuteen energiateknologiaan liittyvää kehitystä tukemalla demonstraatiohankkeita.

1.3 Keskeiset ehdotukset

Valtionavustuslain 8 §:n nojalla annettaisiin uusi valtioneuvoston asetus hiilen energiakäyttöä korvaavien hankkeiden investointituen myöntämisen yleisistä ehdoista vuosina 2020–2025. Asetus vastaisi sisällöltään hyvin pitkälti energiatuen myöntämiseen sovellettavaa valtioneuvoston asetusta energiatuen myöntämisen yleisistä ehdoista vuosina 2018–2022 (1098/2017), mutta siinä tarkennettaisiin tukiohjelman tavoitteiden mukaisesti muun muassa tuen myöntämisen edellytyksiä, hakemusten vertailussa sovellettavia perusteita sekä hakemuksessa esitettäviä tietoja ja selvityksiä.

Investointitukea voitaisiin myöntää vapaaehtoisesti hiilen energiakäytöstä kokonaan yksilöidyllä energiakäyttöalueella 1 päivään toukokuuta 2025 mennessä luopuvien energiantuottajien sellaisiin investointihankkeisiin, jotka edistävät uusiutuvan energian tuotantoa tai käyttöä taikka energiansäästöä tai energiatehokkuutta taikka muutoin edistävät edellä mainittuja tavoitteita. Etusijalla olisivat investointihankkeet, joilla edistetään uutta teknologiaa ja sen kaupallistamista hyödyntämistä. Jos käytettävissä olevan valtion talousarvion mukaisen valtuuden puitteissa olisi mahdollista myöntää tukea myös muille hankkeille, etusijalla olisivat tällöin muut kuin polttoon perustuvat investointihankkeet sekä sähkön ja lämmön yhteistuotantohankkeet verrattuna lämmön erillistuotantohankkeisiin.

1.4 Tukiohjelman määrärahat

Tukiohjelmalle on julkisen talouden suunnitelmassa vuosille 2020–2022 varattu 30 milj. euroa vuodessa (yhteensä 90 milj. euroa). Hallitusohjelman kirjauksen mukaan kivihiilestä viimeistään vuonna 2025 luopuvien energiayhtiöiden kivihiiiltä korvaavia investointeja tuetaan.

Vuoden 2020 talousarvioesityksen mukaan energiatukea kohdennetaan myös suurten kaupunkien lämmittämisen vähähiilisyttä edistäviin ja erityisesti myös muuhun kuin polttoon perustuviin uuden teknologian pilotointi- ja demonstraatiohankkeisiin. Myöntämisvaltuudesta 30 milj. euroa kohdennetaan hallitusohjelman mukaisesti kivihiilen käyttöä korvaavien investointien tukemiseen. Tällaisella panostuksella edistettäisiin vapaaehtoista, nopeutettua luopumista kivihiilen energiakäytöstä vuoteen 2025 mennessä.

1.5 Esityksen vaikutukset

Taloudelliset vaikutukset

Investointitukea voitaisiin myöntää valtion talousarvioon otettavan määrärahan mukaisesti. Tuella edistettäisiin sellaisten projektien ja investointien käynnistymistä, jotka ilman tukea jäisivät toteutumatta tai, joiden toteutumista tuki merkittävästi aikaistaisi. Investointitukea myönnettäessä etusijalla olisivat uutta teknologiaa sisältävät investointihankkeet, joiden kautta tuki edistäisi uusien ratkaisujen kaupallistumista ja uutta liiketoimintaa. Tuen avulla toteutettavilla hankkeilla olisi myös työllistävää vaikutusta. Koska kyse on valtaosin aikaisempaa tuotantoa korvaavista investoinneista, painottuisivat työllisyysvaikutukset rakennusaikaan.

Investointituen taloudelliset vaikutukset valtiolle muodostuisivat pääosin niistä kustannuksista, jotka aiheutuisivat tuen maksamisesta.

Investointituen taloudelliset vaikutukset tuen saajille syntyisivät tietyille investoinneille maksettavasta tuesta. Tuki maksettaisiin sen jälkeen, kun tuen kohteena oleva tuotantolaitos tai tuotantolaitokseen liittyvä uuden teknologian osuus on otettu käyttöön. Maksettava tuki kattaisi vain osan investointikustannuksista. Tuella voitaisiin käynnistää tukimäärään nähden arviolta vähintään noin nelinkertainen määrä investointeja. Siten tukiohjelmalla voitaisiin käynnistää arviolta noin 360 miljoonan euron investoinnit.

Ympäristövaikutukset

Investointituki edistäisi vuoteen 2030 ulottuvan kansallisen energia- ja ilmastostrategian toimeenpanoa, sen sisältämien tavoitteiden toteutumista ja siten kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä. Korvattava kivihiilen käyttö liittyisi kuitenkin päästökauppasektoriin ja siten EU-laajuisesti kasvihuonekaasupäästöt eivät merkittävästi vähenisi. Koska tukiohjelman tarkoituksena on korvata uusiutuville energialähteillä ja etenkin muuhun kuin polttoon perustuvilla teknologioilla kivihiilen energiakäyttöä, investoinnit vähentäisivät myös muita päästöjä, kuten typpi-, rikki- ja pienhiukkaspäästöjä. Valtaosaan investointihankkeista liittyy ympäristölupamenettely.

Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset

Asetus ei aiheuttaisi merkittäviä organisaatio- ja henkilöstövaikutuksia, sillä tukiohjelma voidaan toteuttaa nykyisillä energiatukeen (VNA 1098/2017) liittyvillä järjestelmillä ja resursseilla. Työmäärä kuitenkin lisääntyy hakemuskäsittelyssä ja erityisesti suurien hankkeiden valtiontukisääntelyyn liittyvät tehtävät saattavat vaatia merkittävää lisäresurssitarvetta tai resurssien uudelleenkohdentamista.

1.6 Asian valmistelu

Asetus on valmisteltu työ- ja elinkeinoministeriössä. Valmistelun aikana on kuultu mahdollisia tuen saajia.

[Asetusehdotus ja siihen liittyvä muistio ovat olleet lausunnolla x.–xx.1.2020 verkkopalvelussa www.lausuntopalvelu.fi. Lausunto pyydettiin xx. Lausuntoja saatiin xx. Lausuntopyyntö ja saadut lausunnot ovat tutustuttavissa lausuntopalvelu.fi –sivustolla.]

1.7 Voimaantulo

Asetus ehdotetaan tulemaan voimaan 6 päivänä helmikuuta 2020. Tukea voidaan hakea, kun asetus on tullut voimaan.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 §. Soveltamisala.

Investointituen myöntämiseen sovelletaan yleislakina valtionavustuslakia (688/2001), jonka 8 §:n nojalla voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella tarkempia säännöksiä lain soveltamisalaan kuuluvan valtionavustuksen talousarvion mukaisesta myöntämisestä, maksamisesta ja käytöstä. Asetuksenantovaltuuden nojalla annettaisiin valtioneuvoston asetus hiilen energiakäyttöä korvaavien hankkeiden investointituen myöntämisen yleisistä ehdoista vuosina 2020–2025. Tukea myönnettäisiin valtion talousarvion momentin 32.20.41 arviomäärärahan puitteissa. Momentilla on tuen myöntämiseen liittyviä tarkennuksia.

2 §. Määritelmät.

Pykälässä määriteltäisiin asetuksessa käytetyt keskeiset käsitteet.

Pykälän 1 kohdan nojalla investointihankkeella tarkoitettaisiin investointia käyttöomaisuuteen.

Pykälän 2 kohdan nojalla energiankäyttöalueella tarkoitettaisiin kuntaa tai vastaavaa aluetta, jolla energian tuotannossa käytetään hiiltä muuna kuin tukipolttoaineena. Työ- ja elinkeinoministeriön teettämän Pöyry Management Consulting Oy:n selvityksen ”Kivihiilen käytön kieltämisen vaikutusten arviointi” mukaan merkittäviä kivihiilen sähkön ja lämmön yhteistuotannon käyttökohteita oli Suomessa vuonna 2016 yhteensä kahdeksalla paikkakunnalla: Helsingissä, Turun seudulla, Espoossa, Vantaalla, Lahdessa, Pietarsaareissa ja Vaasassa sekä Lohjan Kirkniemessä (paperitehdas).

Pykälän 3 kohdan mukaan hiilellä tarkoitettaisiin hiilen energiakäytön kieltämisestä annetun lain (416/2019) 3 §:n 7 kohdassa tarkoitettua hiiltä. Hiilellä tarkoitettaisiin siten kivihiiltä, antrasiittia, ruskohiiltä, hiilibrikettiä, koksia ja puolikoksia.

3 §. Valtionapuviranomainen.

Työ- ja elinkeinoministeriö olisi valtionapuviranomainen, joka päättäisi investointituen myöntämiseen ja hoitaisi muut tukeen liittyvät valtioapuviranomaisen tehtävät.

4 §. Investointituen soveltuvuus Euroopan unionin sisämarkkinoille.

Investointituki on valtiontukea, johon sovelletaan EU:n valtioneuvoston sääntelyä. Valtiontuet ovat Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen artiklan 107 kohdan 1 mukaan lähtökohtaisesti kiellettyjä. Artiklan 107 kohdissa 2 ja 3 määritellään kuitenkin poikkeukset, joiden nojalla tukitoimenpiteet voidaan hyväksyä. Ennakoilmoitusta komissiolle ei vaadita, kun kyseessä on tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetun komission asetuksen (EU) N:o 651/2014, jäljempänä *ryhmäpoikkeusasetus*, soveltamisalaan kuuluva tukijärjestelmä.

Pykälässä säädettäisiin investointituen soveltuvuudesta Euroopan unionin sisämarkkinoille. Asetuksen mukaista tukiohjelmia ei olisi tarkoitus hyväksyttävä erikseen komissiolle, vaan pääsääntöisesti siihen sovellettaisiin ryhmäpoikkeusasetusta. Tarvittaessa komissiolta olisi kuitenkin saatava hyväksyntä yksittäisen tuen soveltuvuudesta sisämarkkinoille.

Pykälän 1 momentin mukaisesti investointituen soveltuvuus sisämarkkinoille perustuisi ryhmäpoikkeusasetukseen. Tuen myöntämisessä olisi noudatettava ryhmäpoikkeusasetuksen yhteisiä säännöksiä koskevaa I lukua ja valvontaa koskevaa II lukua sekä ympäristönsuojeluun myönnettyä tukea koskevia III luvun 7 jakson säännöksistä joko 38 artiklaa (*Investointituki energiatehokkuustoimenpiteisiin*), 41 artiklaa (*Investointituki uusiutuvista energialähteistä tuotetun energian käytön edistämiseen*) tai 46 artikla (*Investointituki energiatehokkaaseen kaukolämmitykseen ja -jäähdytykseen*).

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin tilanteista, joissa ryhmäpoikkeusasetusta ei voida soveltaa. Tällöin investointituen myöntäminen ja maksaminen edellyttäisi, että komissio hyväksyy kyseisen yksittäisen tuen sisämarkkinoille soveltuvaksi. Investointituki voitaisiin tällöin kuitenkin myöntää ehdollisena. Ryhmäpoikkeusasetusta ei sen I luvun 4 artiklan s kohdan mukaan voida soveltaa investointihankkeisiin myönnettävään tukeen, jos tuki ylittää 15 miljoonaa euroa yritystä ja investointihanketta kohden. Komissio arvioisi yksittäisen tuen soveltuvuuden sisämarkkinoille soveltaen komission tiedonantoa ”Suuntaviivat valtiontuesta ympäristönsuojelulle ja energia-alalle vuosina 2014–2020” (2014/C 200/01), jäljempänä *ympäristö- ja energiatuen suuntaviivat*. Tällöinkin investointituen myöntämisessä noudatettaisiin pääosin vastaavia periaatteita kuin tilanteissa, joissa tuen soveltuvuus sisämarkkinoille perustuu ryhmäpoikkeusasetukseen.

Pykälän 3 momentin mukaan 2 momentissa tarkoitettu investointituki olisi mahdollista myöntää ehdollisena, kunnes komissio on hyväksynyt tuen soveltuvaksi sisämarkkinoille.

Investointituen myöntämiseen ja maksamiseen liittyvän Euroopan unionin lainsäädännön noudattamisesta säädetään lisäksi valtionavustuslain 6 §:n momentissa, 19 §:n 3 kohdassa ja 22 §:n 3 momentissa. Valtionavustuslain 6 §:n 3 momentin nojalla valtionavustus ei saa yhdessä muiden julkisten tukien kanssa ylittää EU:n tai Suomen lainsäädännössä säädettyä valtionavustuksen tai muun julkisen tuen enimmäismäärää. Lain 19 §:n 3 kohdan nojalla valtionapuviranomainen voi päätöksellään määrätä valtionavustuksen maksamisen keskeytettäväksi, jos EU:n lainsäädännössä edellytetään maksamisen keskeyttämistä. Lain 22 §:n 3 momentin nojalla valtionapuviranomainen voi päätöksellään myös määrätä valtionavustuksen maksamisen lopetettavaksi sekä jo maksetun valtionavustuksen takaisin perittäväksi, jos EU:n lainsäädännössä sitä edellytetään.

5 §. Tuettavat hankkeet.

Pykälän 1 momentin mukaan investointitukea voitaisiin myöntää yksilöidyllä energiakäyttöalueella hiilen energiakäytöstä kokonaan vapaaehtoisesti ennen 1 päivää 2025 luopuvien energiantuottajien sellaisiin investointihankkeisiin, jotka edistävät uusiutuvan energian tuotantoa tai käyttöä taikka energiansäästöä tai energiatehokkuutta taikka muutoin edistävät edellä mainittuja tavoitteita. Hiilen energiakäytöstä luopumisella tarkoitetaan hiilen käytöstä luopumista sähkön tai lämmön tuotannon polttoaineena. Luopuminen koskisi siten kaikkea energiakäyttöä, myös höyryn tuotantoa. Energiankäyttöalueella tarkoitettaisiin 2 pykälän 2 kohdan mukaista aluetta.

Uusiutuvan energian tuotantoa ja käyttöä olisi uusiutuvien energialähteiden hyödyntämiseen perustuva energian tuotanto ja käyttö. Uusiutuvat energialähteet on määritelty ryhmäpoikkeusasetuksen 2 artiklan 110 kohdassa ja ympäristö- ja energiatuen suuntaviivojen 1.3 kohdassa. Uusiutuvilla energialähteillä tarkoitetaan seuraavia uusiutuvia, muita kuin fossiilisia energialähteitä: tuuli- ja aurinkoenergia, ilmalämpöenergia, geoterminen ja hydroterminen energia, valtamerienergia, vesivoima, biomassa, kaatopaikoilla ja jätevedenpuhdistamoissa syntyvä kaasu ja biokaasut. Energiansäästöä olisi sähkön, lämmön tai polttoaineen kulutuksen vähentäminen. Energian tuotannon tai käytön tehostamisella tarkoitettaisiin toimenpiteitä, joilla tietyn tuotteen tai palvelun tuottamiseen tarvittavaa

energiämäärää pienennetään.

Pykälän 2 momentin mukaan investointitukea voitaisiin kuitenkin myöntää 1 momentin 1 kohdan mukaisen tavoitteen perusteella ainoastaan sellaiseen investointihankkeeseen, jossa edistetään uutta teknologiaa ja sen kaupallista hyödyntämistä tai investoidaan uuteen laitokseen, taikka kyse on sellaisesta korvausinvestoinnista, jolla lisätään merkittävästi uusiutuvan energian tuotantomäärää tai saavutetaan muu merkittävä myönteinen tavoitteen mukainen energiavaikutus.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin erityisedellytyksestä koskien vesivoimalaa koskevia investointihankkeita. Ryhmäpoikkeusasetuksen 41 artiklan 4 kohdan mukaan tukea ei saa myöntää vesivoimaloille, jotka eivät ole Euroopan parlamentin direktiivin 2000/60/EY mukaisia. Tukea ei ennakoita myönnettävän vesivoimalle, mutta kirjauksen tarkoituksena on varmistaa ryhmäpoikkeusasetuksessa asetettujen vaatimuksien noudattaminen.

Pykälän 4 momentin mukaan investointitukea voitaisiin myöntää energiansäästöä tai energian tuotannon tai käytön tehostamista koskevan tavoitteen perusteella ainoastaan investointihankkeeseen, jonka tarkoituksena ei olisi varmistaa ympäristönsuojelun tason vahvistamista koskevan pakollisen velvoitteen saavuttaminen. Edellytys perustuu ryhmäpoikkeusasetuksen 38 artiklan 2 kohtaan, jonka mukaan tukea ei saa myöntää energiategohkuustoimenpiteisiin, jos parannuksilla on tarkoitus varmistaa, että yritykset noudattavat jo hyväksytyjä unionin normeja, vaikka ne eivät olisi vielä voimassa.

Valtionavustusta saaneilla biopolttoaineiden tai bionesteiden käyttöä tai tuotantoa koskeville investointihankkeilla on asetettu velvollisuus osoittaa kestävyyskriteerien täytyminen sen mukaisesti, mitä säädetään biopolttoaineista ja bionesteistä annetussa laissa (393/2013, ns. *kestävyyslaki*). Uudelleen laaditussa uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä ((EU) 2018/2001, ns. *RED II*) laajennetaan kestävyyskriteerisääntelyn soveltamisalaa asettamalla kestävyyskriteerit myös sähkön, lämmön ja jäähdytyksen tuotannossa käytetyille kiinteille ja kaasumaisille biomassapolttoaineille. Jäsenvaltioiden on saatettava RED II:n noudattamisen edellyttämät lainsäädäntömuutokset voimaan viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2021. Kansallisen kestävyyskriteerisääntelyn osalta on valmisteilla hallituksen esitys biopolttoaineista ja bionesteistä annetun lain muuttamisesta, jolla on tarkoitus laajentaa kansallisen kestävyysjärjestelmän soveltamisala RED II:n mukaiseksi. Tuen saajan velvollisuus osoittaa käyttämänsä ja tuottamansa biomassasta tuotetun polttoaineen kestävyys perustuu aina kulloinkin voimassa olevaan kestävyyskriteereitä koskevaan lainsäädäntöön. Tukipäätöksessä määrättäisiin tarkemmin kestävyyskriteerien täyttymisen osoittamisesta.

6 §. Tuen myöntämisen edellytykset.

Pykälän 1 momentin 1 kohdassa säädettäisiin investointituen myöntämisen edellytykseksi, että hanke tai hankkeeseen sisältyvää uutta teknologiaa ei toteuttaisi ilman tukea 5 §:n 1 momentissa asetetun määräajan mukaisesti. Keskeinen peruste valtiontuen myöntämiseen on tuen tarve, esimerkiksi hankkeen tai siihen sisältyvän uuden teknologian toteuttaminen ilman valtiontukea ei olisi taloudellisesti kannattavaa tai uuden teknologian käyttöön ottoon liittyvä huomattava taloudellinen riski. Hankkeelle olisi mahdollista myöntää tukea ainoastaan, jos tuella on hankkeen käynnistävä vaikutus siten, että hanke toteutetaan 1 päivään toukokuuta 2025 mennessä. Kun kyse on uudesta teknologiasta, tukea olisi mahdollista myöntää, jos tuella saadaan aikaan investointi uuteen teknologiaan.

Pykälän 1 momentin 2 kohdan mukaan investointituen myöntämisen edellytyksenä olisi, että ennen tuen hakemista hankkeessa ei olisi tehty sellaista sitovaa investointipäätöstä, päätöslaitetta tai päätöstä rakentamistyön aloittamisesta tai muuta sitoumusta, jonka jälkeen hankkeen peruuttaminen ei enää ilman merkittävää taloudellista menetystä olisi mahdollista.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin poikkeuksesta 1 momentin 2 kohtaan. Investointitukea voitaisiin kuitenkin myöntää investointihankkeeseen sisältyvälle uuden teknologian osuudelle, energiatehokkuustoimenpiteelle tai muutoin rajatusti, jos hankkeeseen sisältyvää, tuella rahoitettavaa uuden teknologian osuutta, energiatehokkuustoimenpidettä tai muuta rajattua osuutta hankkeesta ei olisi käynnistetty 1 momentin 2 kohdan mukaisesti. Muilta osin hankkeen käynnistäminen ei olisi esteenä tuen myöntämiseksi. Lisäksi pykälän 2 momentissa tarkennettaisiin 1 momentin 2 kohdan edellytystä siten, että investointihankkeeseen liittyvien raivaus- ja maanrakennustöiden aloittaminen ennen tuen hakemista ei olisi este tuen myöntämiseksi.

Arvioitaessa tukitoimenpiteen soveltuvuutta sisämarkkinoille edellytetään sillä olevan kannustava vaikutus. Ryhmäpoikkeusasetuksen 6 artiklan 2 kohdan mukaan tuella katsotaan olevan kannustava vaikutus, jos tuen saaja on jättänyt kirjallisen tukihakemuksen kyseiselle jäsenvaltiolle ennen hanketta tai toimintaa koskevien töiden aloittamista. Ympäristö- ja energiatuen suuntaviivojen 3.1 jakson 27 kohdan d alakohdan mukaan kannustava vaikutus on silloin, kun tuki muuttaa yrityksen käyttäytymistä niin, että se harjoittaa sellaista ylimääräistä toimintaa, jota se ei harjoittaisi ilman tukea tai jota se harjoittaisi rajoitetusti tai eri tavalla. Suuntaviivojen 3.2.4 jakson 50 kohdan mukaan komissio katsoo, että tuella ei ole kannustavaa vaikutusta tuen saajaan sellaisissa tapauksissa, joissa hankkeeseen liittyvät työt on aloitettu jo ennen kuin tuen saaja jättää tukihakemuksen kansallisille viranomaisille. Mainitussa kohdassa on erikseen todettu, että kaikki kyseiselle hankkeelle myönnettyt tuet katsotaan sisämarkkinoille soveltumattomaksi, jos tuen saaja aloittaa hankkeen toteuttamisen ennen tuen hakemista.

Pykälän 3 momentin mukaan investointituen myöntämisen edellytyksenä olisi lisäksi, että tuen saaja rahoittaa hankkeesta vähintään 25 prosenttia sellaisella rahoituksella, johon ei liity julkista tukea. Edellytystä ei kuitenkaan sovellettaisi kunnan tai sen pääosin omistaman yhteisön hankkeeseen siltä osin kuin kyse on kunnan myöntämästä rahoituksesta.

7 §. Investointituen saaja.

Pykälän 1 momentin mukaan investointitukea voitaisiin myöntää yrityksille, kunnille ja muille yhteisöille.

Pykälän 2 momentin 1 ja 2 kohdan mukaan investointitukea ei myönnettäisi organisaatioille, joiden toiminta rahoitetaan valtion talousarviosta, eikä valtion talousarviosta annetussa laissa (423/1988) tarkoitettuun taloushallinto-organisaatioon kuuluville virastoille, laitoksille ja muille toimielimille. Tukea ei myöskään myönnettäisi 3 kohdan mukaan valtionosuutta saaville perustamishankkeiden toteuttajille.

Pykälän 2 momentin 4 kohdan mukaan investointitukea ei myönnettäisi asunto-osakeyhtiöille tai asuinkiinteistöille tai niiden yhteyteen toteutettaville hankkeille. Tuen myöntäminen olisi kuitenkin mahdollista sellaiselle maatalon yhteydessä toteutettavalle hankkeelle, jossa tuettava energia käytetään maatalouden tuotantotoiminnan ulkopuolella.

Pykälän 2 momentin 5 kohdan mukainen rajoitus perustuu ryhmäpoikkeusasetukseen sekä ympäristö – ja energiatuen suuntaviivoihin. Vaikeuksissa oleville yrityksille myönnettävään valtiontuen sovelletaan komission tiedonantoa ”Suuntaviivoista valtiontuesta rahoitusalan ulkopuolisten vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseen ja rakenneuudistukseen” (2014/C 249/01). Vaikeuksissa oleva yritys on tarkemmin määritelty mainittujen suuntaviivojen 2.2 jakson 20 kohdassa sekä ryhmäpoikkeusasetuksen 2 artiklan 18 kohdassa.

Pykälän 2 momentin 6 kohdan mukaan tukea ei olisi mahdollista myöntää yhteisölle, joka on joutunut ulosottotoimenpiteen kohteeksi, selvitystilaan, konkurssiin tai yrityksen saneerauksesta annetussa laissa (47/1993) tarkoitettuun saneerausmenettelyyn. Tällaisella yrityksellä ei voida katsoa olevan edellytyksiä toteuttaa hanketta.

8 §. Investointituen enimmäismäärä.

Pykälässä säädettäisiin hyväksyttävien kustannusten perusteella laskettavasta tuen enimmäismäärästä.

Pykälän 1 momentin mukaan myönnettävän investointituen osuus hyväksyttävistä kustannuksista investointihankkeessa olisi enintään 30 prosenttia. Pykälän 2 momentin nojalla tukea voitaisiin korottaa kymmenen prosenttiyksikköä siltä osin kuin hanke sisältää uutta teknologiaa. Tuen myöntäminen ja tuki-intensiteetti perustuvat aina tapauskohtaiseen harkintaan. Lisäksi on otettava huomioon ryhmäpoikkeusasetuksen mukaiset tuki-intensiteettejä koskevat rajoitukset tai, jos ympäristö- ja energiatuen suuntaviivoja sovelletaan ryhmäpoikkeusasetuksen sijasta, mainittujen suuntaviivojen mukaiset rajoitukset enimmäisprosenttimääriä harkittaessa.

9 §. Investointitukihakemus.

Pykälässä säädettäisiin investointituen hakemisesta ja hakemuksen sisällöstä.

Pykälän 1 momentin mukaan investointitukihakemus olisi toimitettava Rahoituskeskukseen (Innovaatorahoituskeskus Business Finland). Rahoituskeskuksella on käytössään sähköinen asiointipalvelu. Rahoituskeskus siirtäisi hakemukset työ- ja elinkeinoministeriön käsiteltäväksi.

Tuen hakijan olisi esitettävä asian arvioimiseksi ja ratkaisemiseksi tarvittavat tiedot. Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, mitä tietoja ja sen liitteissä tulisi ainakin esittää. Tukihakemuksessa tulisi esittää tuen hakijaa ja investointihanketta koskevien perustietojen, arvioiden ja suunnitelmien lisäksi suunnitelma hiilen energiakäytöstä luopumiseksi 5 §:n 1 momentin mukaisesti.

Pykälän 3 momentin mukaan jos kyseessä olisi uutta teknologiaa koskeva investointihanke, tulisi hakemuksessa ja sen liitteissä selvittää teknologian uutuusarvo ja riskit sekä siihen liittyvät hyödyntämismahdollisuudet ja siitä aiheutuvat lisäkustannukset vastaavaan tavanomaisen teknologian hankkeeseen verrattuna.

10 §. Investointitukihakemusten vertailussa sovellettavat perusteet.

Pykälän 1 momentin mukaan työ- ja elinkeinoministeriö päättäisi investointituen myöntämisestä vertailemalla haettujen tukimäärien suuruutta, hankkeiden energiavaikutuksia, kustannustehokkuutta ja toteutettavuutta, hankkeisiin sisältyvän teknologian uutuusarvoa ja teknologian tai hankkeen monistettavuutta sekä muita vaikutuksia. Hakemusten keskinäinen vertailu tehtäisiin vireillä olevien hakemusten kesken.

Pykälän 2 momentissa täsmennettäisiin vireillä olevien hakemusten keskinäisessä vertailussa huomioitavia seikkoja. Investointituen myöntämistä koskevassa harkinnassa etusijalla olisivat tukiohjelman tavoitteiden mukaisesti investointihankkeet, joilla edistetään uutta teknologiaa ja sen kaupallistamista hyödyntämistä. Jos käytettävissä olevan valtion talousarvion mukaisen valtuuden puitteissa olisi mahdollista myöntää tukea myös muille hankkeille, etusijalla olisivat tällöin muut kuin polttoon perustuvat investointihankkeet sekä sähkön ja lämmön yhteistuotantohankkeet verrattuna lämmön erillistuotantohankkeisiin.

11 §. Hyväksyttävät kustannukset.

Pykälässä säädettäisiin investointihankkeiden hyväksyttävistä kustannuksista.

Pykälän 1 momentin mukaan investointihankkeen hyväksyttäviä kustannuksia olisivat kustannukset, jotka aiheutuvat koneiden ja laitteiden hankinnasta ja asennuksesta, rakennusten kustannukset, sekä rakennusteknisistä töistä, rakennustöiden valvonnasta, jakeluverkonhaltijan veloittamasta sähkön tuotantoon kohdistuvasta liittymismaksusta ja rakennettavan kaukolämpölaitoksen kaukolämpöverkkoon liittämiseksi tarvittavan runkoputken rakentamisesta aiheutuvat kustannukset. Lisäksi hyväksyttäviä kustannuksia olisivat välittömästi investointiin liittyvien maa-alueiden hankinnasta aiheutuvat kustannukset siltä osin kuin ne eivät ylittäisi kymmentä prosenttia hankkeen hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista sekä raivaus- ja maanrakennustöistä aiheutuvat kustannukset. Myös valmistelu- ja suunnittelukustannukset olisivat hyväksyttäviä kustannuksia siltä osin kuin ne eivät ylittäisi 20 prosenttia hankkeen hyväksyttävistä kustannuksista. Hyväksyttäviä kustannuksia olisivat lisäksi käyttöönnotosta ja käyttöönoton edellyttämästä käyttöhenkilökunnan koulutuksesta aiheutuvat kustannukset. Hyväksyttäviin kustannuksiin olisi mahdollista sisällyttää myös investoinnin seurannasta aiheutuvat kustannukset enintään vuoden ajalta investoinnin käyttöönotosta, jos se olisi perusteltua hankkeeseen liittyvien erityispiirteiden vuoksi tai muusta erityisestä syystä.

Yksittäisessä investointituen myöntämistä koskevassa päätöksessä ratkaistaisiin aina tapauskohtaisesti, miltä osin 1 momentissa mainitut kustannukset hyväksytään. Harkintavaltaa ohjaavat hallintolain (434/2003) 6 §:stä ilmenevät yleiset hallinto-oikeudelliset periaatteet. Ratkaisutoiminnan tulisi olla johdonmukaista siten, että harkinnan kohteena olevia tosiseikkoja arvioidaan samankaltaisissa tapauksissa samoin perustein.

Pykälän 2 momentin mukaan 5 §:n 1 momentin 2 kohdan tavoitteen mukaisessa investointihankkeessa hyväksyttäviä kustannuksia olisivat tavoitteen saavuttamisen kannalta tarpeelliset ylimääräiset investointikustannukset. Ryhmäpoikkeusasetuksen 38 artiklan 3 kohdan ja 46 artiklan 2 kohdan mukaan energiatehokkuustoimenpiteiden osalta tukikelpoisia kustannuksia ovat asianomaisessa artiklassa tarkemmin määritellyt ylimääräiset investointikustannukset, joita korkeamman energiatehokkuustason saavuttaminen edellyttää.

Pykälän 3 momentin nojalla hyväksyttäviä kustannuksia eivät olisi tuen saajan maksamat palkat, yleiskustannukset, edustusmenot, korot ja muut rahoituskustannukset, muut kuin 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetut liittymismaksut, valtion maksuperustelakiin (150/1992) perustuvat maksut (esim. ympäristöluvasta perittävä maksu), kustannusvaraukset eivätkä tuen saajan matkakustannukset, vaikka ne liittyisivät välillisesti tai välittömästi 1 momentissa tarkoitettuihin hyväksyttäviin kustannuksiin. Arvonlisävero voitaisiin hyväksyä tietyin edellytyksin kustannuksiksi.

Tukiohjelman ensisijaisena tarkoituksena on tukea investointeja ja siten tuki kohdistetaan ensi sijassa investointikustannuksiin eli koneisiin ja laitteisiin sekä rakennuksiin. Valtaosa tukiohjelmalla tuettavista hankkeista tulee todennäköisesti olemaan kokoluokaltaan melko suuria ja siten palkka-kustannusten osuus jäänee vähäiseksi. Palkkojen hyväksyminen edellyttää mm. tuntitason seuranta ja erittelyä hankekohtaisesti. Siten jättämällä nämä kustannukset hyväksyttävien kustannusten ulkopuolelle, voidaan vähentää hallinnollista taakkaa niin tuen saajien kuin viranomaistenkin osalta. Tukimäärää harkittaessa voidaan kuitenkin ottaa huomioon myös sellaiset kustannukset, jotka eivät ole tukikelpoisia.

Pykälän 4 momentin mukaan, jos investointihanke rahoitettaisiin leasingilla, osamaksulla tai vastaavalla tavalla taikka toteutettaisiin energiatehokkuutta koskevan sopimuksen avulla, menoina voitaisiin hyväksyä enintään hankinnan ostohintaa vastaavat kustannukset, mutta ei hallinto-, rahoitus-, vakuutus-, korjaus-, huolto- tai muita vastaavia kustannuksia. Energiatehokkuutta koskevalla sopimuksella tarkoitetaan edunsaajan ja energian tuotannon tai käytön tehostamista edistävän toimenpiteen toteuttajan välistä sopimusta, jossa edunsaaja maksaa toimenpiteen toteuttajalle korvauksen sovitun energiansäästöavoitteen mukaisesti (ks. myös energiatehokkuudesta, direktiivien 2009/125/EY ja 2010/30/EU muuttamisesta sekä direktiivien 2004/8/EY ja 2006/32/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (2012/27/EU) 2 artiklan 27 kohdan määritelmä).

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin tuen saajaan etuyhteydessä olevalta taholta tehtyjen hankintojen kustannusten hyväksyttävyyttä. Tällaiset hankinnat eivät olisi kiellettyjä, mutta niiden kustannuksia voitaisiin hyväksyä ainoastaan siltä osin kuin tuen saaja osoittaisi kustannusten vastaavan omakustannehintaa. Liiketoimen osapuolten katsotaan olevan etuyhteydessä toisiinsa, jos toinen pystyy käyttämään toiseen nähden määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa sen taloutta ja liiketoimintaa koskevassa päätöksenteossa taikka kolmannella osapuolella on yksin tai yhdessä lähipiirinsä kanssa määräysvalta liiketoimen molemmissa osapuolissa. Määritelmä vastaa IAS 24 -standardin mukaista lähipiirimääritelmää ja se on tarkoitettu tulkittavaksi yhteneväisesti standardin kanssa. Lähipiirisuhde syntyy joko määräysvallan perusteella tai taloutta ja liiketoimintaa koskevan huomattavan vaikutusvallan perusteella.

12 §. Hakemus investointituen maksatusta varten.

Pykälän 1 momentin mukaan investointituki maksettaisiin hakemuksesta (maksatushakemus) jälkikäteen hankkeen edistymisen ja toteutuneiden, maksettujen kustannusten perusteella.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin maksatuksen mahdollisesta jakaantumisesta eriin ja maksatushakemukseen sisällytettävistä tiedoista ja selvityksistä. Investointihankkeeseen myönnettyä tukea olisi mahdollista hakea maksuun yhdessä tai useammassa erässä. Tuen saajan tulisi jokaisen maksatushakemuksen yhteydessä esittää edustajansa lausunto hankkeen edistymisestä sekä luotettava selvitys hankkeen toteutuneista ja maksetuista kustannuksista. Ensimmäisen erän maksatushakemuksen yhteydessä tai haettaessa tuki maksuun yhdessä erässä tulisi esittää selvitys hankkeen kokonaisrahoituksesta.

Hakemus viimeisen maksuerän maksamiseksi (lopputilitys) tulisi toimittaa tuen myöntäjälle neljän kuukauden kuluessa siitä, kun hanke tukipäätöksen mukaisesti olisi saatettu päätökseen. Lopputilityksessä tulisi tehdä kustannus selvitys koko hankkeen toteutuneista kustannuksista. Tuen myöntäjä voisi erityisestä syystä tuen saajan ennen määräajan päättymistä toimittamasta hakemuksesta myöntää jatkoaikaa lopputilityksen toimittamista varten.

Pykälän 3 momentin nojalla tuen saajan tulisi viimeisen erän maksatushakemuksessa selvittää hiilen energiakäytön kehitys 5 §:n 1 momentin mukaiseen määräaikaan nähden tukipäätöksessä yksilöidyllä energiankäyttöalueella.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin tilintarkastajan raportista lopputilityksen yhteydessä. Momentissa säädettäisiin myös tilintarkastajasta tilanteissa, jossa tuen saaja on kunta, kuntayhtymä tai seurakunta. Lisäksi säädettäisiin yksinkertaistetusta menettelystä, jota olisi mahdollista soveltaa hankkeisiin, joissa ostolaskujen määrä on enintään viisi.

13 §. Investointituen maksaminen.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin investointihankkeeseen myönnetyn tuen ensimmäisen maksuserän maksamisesta. Ensimmäinen maksuerä olisi mahdollista maksaa, kun tuen saaja on tehnyt sitovan päälaitetilauksen ja aloittanut rakentamisen sekä kustannuksista vähintään 20 prosenttia on maksettu. Tuen saajalle olisi siten harkintavaltaa sen suhteen, miten myönnetty tuki jaetaan erillisiin maksuseriin.

Pykälän 2 momentin mukaan investointihankkeeseen myönnetyn tuen viimeinen maksuerä voitaisiin maksaa, kun hanke olisi valmistunut, tuen kohteena oleva omaisuus olisi vakuutettu vahingon varalta sekä lopputilitys olisi hyväksytty. Viimeisen maksuerän tulisi aina olla vähintään 20 prosenttia myönnetystä tuesta, eikä tähän liittyisi harkintaa. Tuen viimeistä maksuerää koskevassa päätöksessä vahvistettaisiin tuen lopullinen määrä. Jos toteutuneet hyväksyttävät kustannukset jäisivät alle tukipäätöksessä mainitun määrän, lopullisen tuen suuruus olisi tukiprosentin mukainen osuus toteutuneista hyväksyttävistä kustannuksista.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin EU:n valtiontukisääntelyyn liittyvästä maksatuksen keskeyttämisvelvoitteesta. Komissio edellyttää, että jäsenvaltion viranomaiset sitoutuvat lykkäämään valtiontuen maksamista kaikille sellaisille yrityksille, jotka ovat saaneet aikaisemmin komission päätöksellä yhteismarkkinoille soveltumattomaksi määriteltyä sääntöjenvastaista tukea, kunnes kyseinen yritys on maksanut takaisin koko sääntöjenvastaisen tuen sekä siitä perittävän koron. Kyseessä on niin sanottu Deggendorf-ehto, jota on selostettu kohdassa 4.2 komission tiedonannossa ”Sääntöjenvastaisen ja yhteismarkkinoille soveltumattoman valtiontuen takaisinperintää edellyttävien komission päätösten tehokas täytäntöönpano jäsenvaltioissa” (2007/C272/05). Eräiden valtion tukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta annetun lain (300/2001) 1 §:ssä säädetään kansallisesta menettelystä Suomessa, kun komissio tekee päätöksen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun tuen maksamisen keskeyttämisestä tai takaisinperimisestä. Komission päätös on pantava Suomessa viipymättä täytäntöön takaisinperinnästä vastuussa olevan viranomaisen päätöksellä.

14 §. Omaisuuden käyttö- ja luovutusrajoitus.

Pykälän 1 momentin mukaan investointituen kohteena ollutta omaisuutta tulisi käyttää tukipäätöksessä määrättyyn tarkoitukseen viiden vuoden ajan eikä omaisuutta saisi mainittuna aikana luovuttaa toiselle taikka siirtää toisen omistukseen tai hallintaan. Omistusoikeus olisi kuitenkin mahdollista siirtää määräaikaisesti rahoitusyhtiölle tai sitä vastaavalle, jos omaisuuden käyttö- ja hallintaoikeus säilyvät tuen saajalla. Käyttö- ja hallintaoikeus riittäisivät varmistamaan, että tuen kohde on investointituen tavoitteiden kannalta tarkoitettussa käytössä ja tuen myöntäjä voi tätä luotettavasti valvoa.

Pykälän 2 momentin mukaan tukipäätöksessä määrättäisiin 1 momentissa tarkoitettun määräajan alkamis- ja päättymisajankohta. Tukipäätöksen määräykset selventäisivät omaisuuden käyttö- ja luovutusrajoitukseen liittyvää velvollisuutta.

Pykälän 3 momentin mukaan työ- ja elinkeinoministeriö voisi erityisestä syystä tuen saajan hakemuksesta myöntää poikkeuksen 1 momentissa säädetyistä käyttö- ja luovutusrajoituksista. Asiaa harkittaisiin tapauskohtaisesti.

15 §. Investointituen saajan selvitys- ja ilmoitusvelvollisuus.

Pykälän 1 momentin mukaan investointituen saajan olisi toimitettava tuen myöntäjälle selvitys hii- len energiakäytöstä luopumisesta 5 §:n 1 momentissa säädetyssä määräajassa viimeistään vuoden 2026 loppuun mennessä. Lisäksi investointituen saajan olisi toimitettava kahden vuoden kuluessa viimeisen tukierän maksamisesta tuen myöntäjälle selvitys hankkeen energiataloudellisista vaikutuksista, kasvihuonekaasupäästövaikutuksista ja muista merkityksellisistä ympäristövaikutuksista sekä työllisyysvaikutuksista ja muista vaikutuksista.

Pykälän 2 momentin mukaan tuen saajan olisi ilmoitettava tuen myöntäjälle käyttö- tai luovutusrajoituksen noudattamiseen tai omaisuuden käyttöön tukipäätöksessä määrättyyn tarkoitukseen vaikuttavasta olosuhteiden muutoksesta välittömästi tapahtuman jälkeen, kuitenkin viimeistään kahden kuukauden kuluttua. Tuen myöntäjä voisi erityisestä syystä tuen saajan hakemuksesta päättää antaa ennakkotiedon siitä, edellyttääkö olosuhteiden muutos valtionavustuslaissa mainittuihin toimenpiteisiin ryhtymistä ja onko mahdollista myöntää poikkeus 14 §:n 3 momentin nojalla. Ennakkotietoa koskevassa hakemuksessa tulisi esittää asian arvioimiseksi ja ratkaisemiseksi tarvittava selvitys. Tuen saaja voisi hakea ennakkotietoa aikaisintaan kolme kuukautta ennen kuin olosuhteiden muutos olisi tarkoitus toteuttaa.

16 §. Investointituen saajan kirjanpitovelvollisuus.

Pykälän 1 momentin mukaan investointituen saajan tulisi pitää hankkeesta projektikirjanpitoa osana tuen saajan kirjanpitolain (1336/1997) mukaista kirjanpitoa erillisellä kustannuspaikalla tai tilillä taikka muulla tavalla siten, että tuen käytön valvonta on vaikeudetta mahdollista.

Pykälän 2 momentin mukaan tuen saajan olisi säilytettävä kaikki tuettavan hankkeen toteuttamiseen liittyvät tositteet ja muu kirjanpitoaineisto kirjanpitolain mukaisesti.

17 §. Voimaantulo.

Asetus tulisi voimaan 6 päivänä helmikuuta 2020. Asetus olisi voimassa vuoden 2025 loppuun. Tu- kea voitaisiin hakea, kun asetus on tullut voimaan.